

ул. "Свобода" № 31
гр. Петрич

тел.: 0882 655 776
e-mail: info-102009@edu.mon.bg

www.pgmet1.com

УТВЪРЖДАВАМ,

Директор: .....

(Таня Иванова)

*ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - дневна
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ –
завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (НКР) – 3
РАМКОВА ПРОГРАМА В - ВАРИАНТ В5*

УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА
ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
БЕЗ ИНТЕНЗИВНО И БЕЗ РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

за XII^a клас
за учебната 2023/2024 година

СПЕЦИАЛНОСТ: код 5250201 „Автотранспортна техника”

ПРОФЕСИЯ: код 525020 „Монтьор на транспортна техника”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: код 525 „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства”

Училищният учебен план е разработен с участието на местния бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба №4 / 30.11.2015 г. за учебния план, приет е на заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/8.09.2023 г., съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол № 8/8.09.2023 г., Утвърден е със заповед на директора № Р209-661/08.09.2023г...

Петрич, 2023 г.

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС - утвърден със Заповед № РД 09-2047/28.08.2023 г.
на министъра на образованието и науката за учебната 2023/2024 година.

II. УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ, СЕДМИЧЕН И ГОДИШЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ

Видове подготовка, учебни предмети	II гимназиален етап		
	XII клас		
Учебни седмици	31 /29+2/ /последните 2 седмици за производствена практика/		
Раздел А – задължителни учебни часове			
I. Общобразователна подготовка			
<i>Учебни предмети</i>	<i>Седмичен брой учебни часове</i>	<i>Годишен брой учебни часове</i>	
Български език и литература	3	87	
Втори чужд език – Френски език	2	58	
Математика	2	58	
Гражданско образование	1	29	
Физическо възпитание и спорт	2	58	
II. Обща професионална подготовка			
Чужд език по професията-Английски език	2	58	
Общо за раздел А	12	348	
Раздел Б – избираеми учебни часове			
III. Отраслова професионална подготовка			
Теория на професията			
Информационни технологии в професията	0/2	22	
IV. Специфична професионална подготовка			
Теория на професията			
Автотранспортна техника	5/0	90	
Експлоатация на автотранспортна техника	2/0	36	
Практика на професията			
Учебна практика Обслужване и ремонт на автотранспортна техника	10/15	345	
Учебна практика Управление на моторно превозно средство	1	29	2
Производствена практика			64
V. Разширена професионална подготовка			
Теория на професията			
Подемно-транспортни машини и системи	1	29	
VI. Разширена подготовка			
Български език и литература	1	29	
Общо за раздел Б	20	580	66
Общо за раздел А + раздел Б	32	928	66
Раздел В – факултативни учебни часове			
VII. Допълнителна подготовка	4	124	
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В		928	66

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Учебният план е разработен на основание на чл. 94, на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, чл. 14, чл. 16 и чл. 17 на Наредба № 4 от 2015 г. за учебния, рамкова програма В – вариант В5 и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията “Монтьор на транспортна техника“.
2. Всяка учебна седмица, освен часовете по физическо възпитание и спорт – ООП, се включва и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности чрез следните видове спорт: Баскетбол съгласно чл. 92, ал. 1 от ЗПУО, чл.14, ал. 3, т. 7 и ал. 5 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план, Заповед № РД09-1111/15.08.2016 г. на министъра на образованието и науката за организиране и провеждане на спортни дейности.
3. Всяка учебна седмица включва и по един час *час на класа* съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗПУО, чл. 14, ал. 6 от Наредба № 4/30.11.2015 за учебния план.
4. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията.
5. Изучаваният втори чужд език е френски език.
6. Учебните часове по Информационни технологии в професията ще се изучават 2 часа седмично втори учебен срок.
7. Учебните часове по Автотранспортна техника ще се изучават 5 часа седмично първи учебен срок.
8. Учебните часове по Експлоатация на автотранспортна техника ще се изучават 2 часа седмично първи учебен срок.
9. Учебните часове по Учебна практика обслужване и ремонт на автотранспортна техника ще се изучават 10 часа седмично първи учебен срок и 15 часа седмично втори учебен срок.
10. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.
11. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се използват за усвояване на резултати от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия с по-ниска степен на професионална квалификация в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището.

12. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебен предмет Български език и литература от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището, и е прието с решение № 1 на заседание на ПС от 12.06.2023 г.
13. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.
14. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.

гр.Петрич, тел.: 0882655776

ул. “Свобода” № 31 e-mail: pgmet_petrich@mail.bg

www.pgmet1.com.bg

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена професионална подготовка

по

ПОДЕМНО – ТРАНСПОРТНИ МАШИНИ И СИСТЕМИ

за XII клас

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 525 „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства”

ПРОФЕСИЯ: 525020 „Монтьор по транспортна техника ”

СПЕЦИАЛНОСТ: 5250201 „Автотранспортна техника ”

Учебната програма е разработена с участието на местния на бизнес, във връзка с изискванията на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 4/ 30.11.2015 г. за учебния план, приет е заседание на Педагогическия съвет – протокол № 15/ 8.09.2023 г., съгласуван е с Обществения съвет към училището – протокол № 8/ 8.09.2023 г., Утвърден е със заповед на директора № 1009-661/08.09.2023г.

Петрич, 2023

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма е предназначена за професията **Монтьор по транспортна техника** от професионално направление **Моторни превозни средства, кораби и летателни апарати** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Учебното съдържание в учебната програма е структурирано във взаимосвързани раздела. Във всеки раздел то е групирено в примерни теми. Учебните часове са определени по раздели. Те са примерни и се разпределят от учителя в началото на всяка учебна година.

В учебната програма е включено учебно съдържание, с овладяването на което се цели учениците да усвоят система от научни знания за най-често използваните в подемно-транспортната техника елементи, механизми и носещи конструкции.

Структурата на учебната програма е подчинена на изискването в началото на обучението да се усвои тази част от учебното съдържание, която служи като база за изясняване на останалата научна информация. Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от културно-образователните области **Математика, информатика и информационни технологии, Природни науки и екология** и учебните предмети от отрасловата и специфичната подготовка за професията.

Обучението се провежда чрез теоретични уроци за нови знания. Учениците се запознават последователно с товарносещите и товарохващащи елементи и устройства, устройствата за управление на товароподемните механизми – съединители и спирачки, устройствата за безопасна експлоатация, механизмите, системите за управление и контролно-измервателна апаратура в подемно-транспортната техника.

Чрез учебното съдържание се усвояват знания за предназначението, устройството, действието, приложението на основните елементи, детайли, възли и механизми в подемно-транспортната техника.

Обучението се организира чрез активното включване на ученика в учебния процес, чрез проблемно поставяне и изясняване на учебното съдържание.

Едновременно с усвояването на теоретичните знания у учениците се формират навици за техническо мислене, способност за самостоятелна работа, включваща ползването на справочни таблици и каталози и анализиране на информация.

II. ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ ЗА УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

XII клас Първи срок – 18 с. X 1 ч. = **18 ч.**

Втори срок – 11 с. X 1 ч. = **11 ч.**

Общо 29 ч.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	РАЗДЕЛ	Бр. часове
1.	Раздел I. Елементи и възли на машините с циклично действие	3
2.	Раздел II. Машини и метални конструкции при товаро-подемните машини с циклично действие	4
3.	Раздел III. Подемно-транспортни машини с циклично действие	8
4.	Раздел IV. Машини и съоръжения за непрекъснат транспорт	4
5.	Раздел V. Експлоатация на подемно-транспортните машини	4
6.	Раздел VI. Подемно-транспортна система	2
7.	Обобщения	4
	Общо:	29

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИ И ТЕМИ
РАЗДЕЛ I. ЕЛЕМЕНТИ И ВЪЗЛИ НА МАШИНИТЕ С ЦИКЛИЧНО ДЕЙСТВИЕ Гъвкави елементи, ролки, полипласти и товарозахващащи устройства, застопоряващи устройства, спирачки, ходови колела, релсови пътища, осигурителни устройства.
РАЗДЕЛ II. МАШИНИ И МЕТАЛНИ КОНСТРУКЦИИ ПРИ ТОВАРО-ПОДЕМНИТЕ МАШИНИ С ЦИКЛИЧНО ДЕЙСТВИЕ Видове задвижвания, подемни механизъм, механизъм за постъпателно движение, механизъм за въртене, механизъм за изменение на обсега на стрелата, метални конструкции.
РАЗДЕЛ III. ПОДЕМНО-ТРАНСПОРТНИ МАШИНИ С ЦИКЛИЧНО ДЕЙСТВИЕ Лебедки, асансьори, крикове, товароподемни бортове и платформи, кранови колички, електротелфери, моно-релсови влекачи, кари, кранове.
РАЗДЕЛ IV. МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА НЕПРЕКЪСНАТ ТРАНСПОРТ Транспортъори, елеватори, бункери
РАЗДЕЛ V. ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПОДЕМНО-ТРАНСПОРТНИТЕ МАШИНИ Надеждност, безопасност, техническо обслужване и ремонт

РАЗДЕЛ VI. Подемно-транспортна система

Подемно-транспортни системи за товаро-разтоварни процеси, за складове, за вътрешнозаводски транспорт

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва да знаят:

- основните товароносещи елементи, използвани в различните механизми;
- универсалните и специализирани товаро-захващащи устройства;
- спирачките и съединителите в подемно-транспортната техника;
- устройствата за безопасна експлоатация на подемно-транспортната техника;
- системите за управление и контролно-измервателната апаратура в подемно-транспортната техника;
- експлоатацията, поддържането и нормите за бракуване на елементите и механизмите в подемно-транспортната техника;

да могат да:

- определят сроковете за използване на товароносещите елементи;
- описват и обясняват механизмите в подемно-транспортната техника и елементите, от които са изградени;
- разчитат кинематични схеми на механизмите;
- прилагат теоретичните знания при решаване на проблемно-познавателни задачи с практическа насоченост.